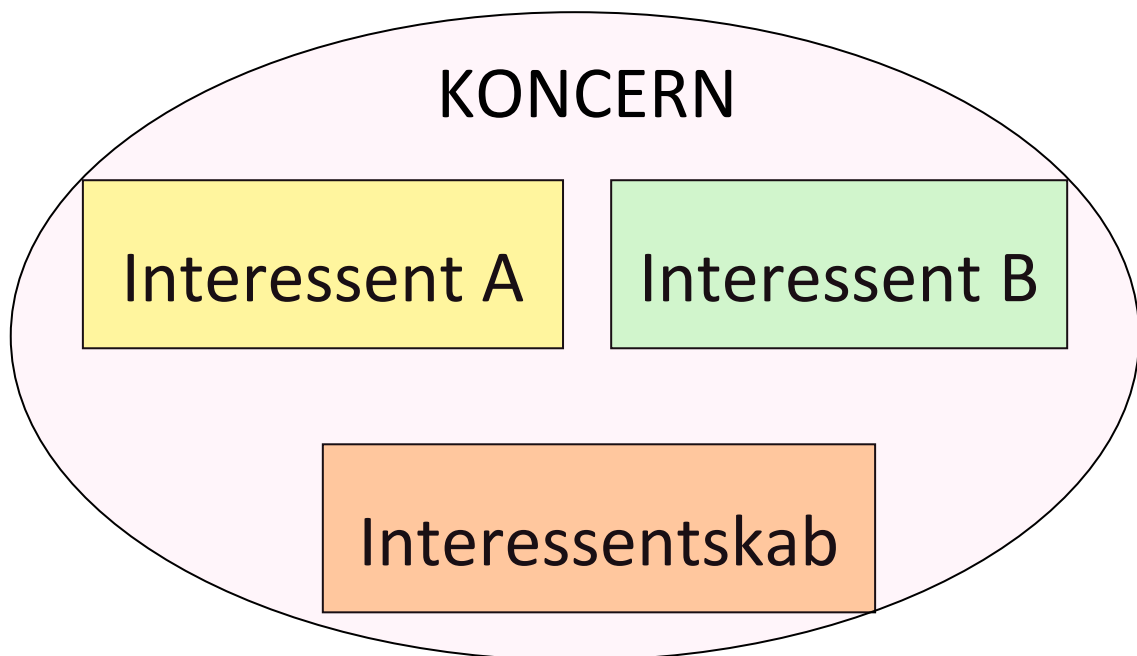

BudgetVejlbj I-S 23.0

B r u g e r v e j l e d n i n g

Indholdsfortegnelse

Formål	2
Sammenkoblingen af 4 budgetter	2
Sammenkoblingen af budgetterne vedr. Egenkapital	3
Simpel skatteberegning ved interessenterne	4
Sammenkoblingen af budgetterne vedr. Resultatudlodning	5
Sammenkoblingen af budgetterne vedr. interne transaktioner	7
Fordeling af resultat mellem de to interessenter	9
Hvad kan det, hvad kan det ikke?	11

Formål

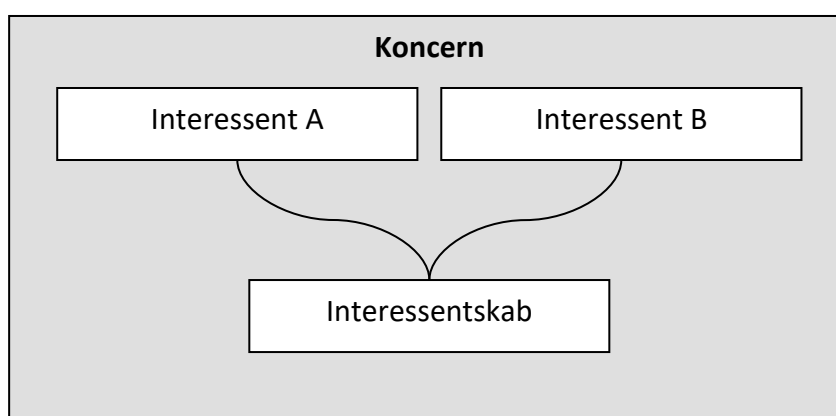
Formålet med denne brugervejledning er følgende:

- Forklare hvordan regnearket "BudgetVejlbym I/S" fungerer. Det forudsættes, at du er bekendt med hvordan et almindeligt "BudgetVejlbym" virker
- Alene at gøre rede for de tekniske aspekter ved I/S-budgettering mht. egenkapital, resultat og likviditet.

De allervigtigste overvejelser vedr. I/S såsom formål, samarbejde, kontrakt, hæftelse osv. er ikke emnet her. Der er alene tale om forsimplede eksempler på de budgettekniske forhold vedr. I/S-budgettering.

Sammenkoblingen af 4 budgetter

BudgetVejlbym I/S er en sammenkobling af fire BudgetVejlbym'er, således at der bliver to privatbudgetter for interessenterne, ét interessentskabsbudget og endelig ét budget, der samler alle de tre foregående budgetter i et koncernbudget med tilhørende nøgletal- og konsolieringsnulpunktregning.

Figur 1 Interessent A og B ejer tilsammen interessentskabet, og alle 3 budgetter under ét kan ses som en koncern.

De enkelte budgetter i BudgetVejlbym I/S fungerer altså i hovedtræk som et almindeligt BudgetVejlbym. Det nye ligger i sammenkoblingen.

En koncern består af en sammenlægning af et moderselskab plus de datterselskaber, hun har bestemmende indflydelse over. I et klassisk interessentskab bestående af to personer, har ingen af

dem bestemmende indflydelse, da de kun kan tage beslutninger i enighed. Et interessentskab er altså ikke en koncern, men vi lader som om for at få overblik. Koncernregnskabet bruges så vidt vides ikke i praksis, men vi bruger det her for at samle hele den virksomhed, som hæftelsesmæssigt hører sammen. Det vil normalt kun være i koncernen, at det giver mening at beregne nøgletal. Privatbudgetter og I/S-budget består derfor kun af resultat- og balancebudgetter. Det er kun i de private budgetter, at der beregnes skat. BudgetVejlbj I/S består dermed af følgende fire budgetter:

A Resultat, A Balance	Interessent A med beregnet skat	Budgetoplysninger for A
B Resultat, B Balance	Interessent B med beregnet skat	Budgetoplysninger for B
I-S Resultat, I-S Balance	Interessentskabet er uden beregnet skat, men med udlodning til interessenter	Budgetoplysninger for I/S Indtastning af Ejerandel Overskudsandel I/S konsolidering Mellemregning
K-Resultat, K-Balance, K-Nøgletal, K-Nulpunkt	Samlet oversigt over de tre budgetter Udlodning, ejerandele, forpagtning samt intern løn og maskinleje er elimineret	Kun indtastning i Nøgletal og Nulpunkt
Overblik	Grafisk opgørelse af resultat, egenkapital og likviditet	Ingen indtastning

De fire budgetter giver i alt 12 faneblade (ark) at holde styr på.

Der er sammenkoblinger mellem de 4 BudgetVejlbj'er vedr. egenkapital, resultatudlodning og interne transaktioner.

Sammenkoblingen af budgetterne vedr. Egenkapital

	A	B	I/S	Koncern
Aktiver			500	500
Gæld			-100	-100
EK			400	
Ejerandel	50%	50%		
Andel I/S	200	200		
Andre aktiver	800	200		1000
Gæld	-200	-300		-500
EK	800	100		900

Tabel 1 Eksempel på egenkapitalsammenhæng i et interessentskab med interessenterne A og B

I eksemplet i Tabel 1 er der aktiver for 500 i I/S'et, der ejes af A og B. Fratrullet en gæld på 100 vil der være egenkapital for 400 i I/S'et. Interessenterne ejer hver halvdelen af I/S'et. Denne ejerand

del af egenkapitalen er et aktiv i deres private balancer, der sammen med deres andre private aktiver og private gæld giver dem en egenkapital på henholdsvis 800 og 100. Selvom der kan opgøres en selvstændig egenkapital i I/S'et, er den egenkapitalmæssigt alene en mellemregning, da I/S egenkapitalen tæller med i aktiverne ved hver interessent og dermed i interessentens egenkapital.

Det er kun A og B, der ejer I/S'et, så al egenkapital i I/S'et er aktiver ved A og B.

Ser man på de to interessenter sammen med I/S'et som en koncern, vil der kun være egenkapital for i alt 900. I/S'ets egenkapital tæller ikke med, da den er delt ud til A og B. Koncernens egenkapital kan altså kun være summen af A og B's egenkapital.

Gør man koncernens egenkapital op fra aktiver og gæld, skal I/S'ets aktiver på 500 og gæld på 100 tælles med, ligesom A's andre aktiver på 800 og gæld på 200 tælles med. B's andre aktiver på 200 og gæld på 300 tæller også med. Egenkapitalen bliver 900.

- Hver interessent har et aktiv - Ejerandel I/S - som er interessentens ejerandel af egenkapitalen i I/S'et
- Det er kun interessenterne, der ejer I/S'et, så al egenkapital i I/S'et vil være at finde ved interessenterne
- Koncernens egenkapital vil altid være summen af A og B's egenkapital

Simpel skatteberegning ved interessenterne

Et interessentskab er ikke skattepligtig - det er interessenterne, der er skattepligtige. Uanset om der udloddes til interessenterne eller ej, skal der ske skatteberegning af resultatet hos interessenten.

Skatteberegningen hos interessenterne i *BudgetVejlbj I/S* er meget simpel, til gengæld er den automatisk, idet resultatet før skat fratrækkes (person)fradrag og der ganges med en skatteprocent.

Udregning i eksemplet i Figur 2 udregnes skatten på følgende måde:

Resultat før skat	383.000
- personfradrag	- 42.800
Grundlag	340.200
Skat heraf 43 %	146.280
Afrundet hele tusinder	146.000

Resultat før skat	383.000
Skat af årets resultat	-146.000
Resultat efter skat	237.000

Figur 2 Eksempel på skatteberegning hos interessent

Oveni personfradrag kan man evt. lægge et halvt beskæftigelsesfradrag på 23.000 kr. i 2023. Er man gift, skal der dobles op. Da beregningen er meget simpel afrundes til hele tusinder for at fastholde karakteren af et overslag.

Såvel fradrag som skatteprocent kan tilrettes øverst på interessentens balanceark.

Hvis vi antager, at de 146.000 kr. er den mest korrekte skat af årets resultat, så vil de 146.000 kr. automatisk blive til betalt skat længere nede i likviditetsopgørelsen. Hvis ikke man gør andet, er modellen altså forenklet til, at skat af årets resultat bliver betalt i samme år som indkomsten skabes.

Som det ses i Figur 3 kan man korrigerer i feltet "Ændring i udskudt skat" under afstemningen af egenkapital på interessenten, men skat af årets resultat ændrer sig ikke ved denne korrektion – kun betalt skat.

Betalt skat	-116.000
Ændring i udskudt skat	-30.000
Skat af årets resultat	-146.000

Figur 3 Betalt skat korrigeres automatisk ved at skubbe 30.000 af de 146.000 foran sig som udskudt skat

Hvis vi antager, at sidste udgave er mest korrekt – altså at udskudt skat ændrer sig med 30 tkr., så vil denne korrektion slå ud i interessentens balance med 30 tkr. i "Hensættelse til udskudt skat".

HENSÆTTELSE, udskudt skat		-30	-30
Indskudskapital	1.100		1.100
Overført overskud eller unders		Overført	237
EGENKAPITAL	1.100	237	1.337

Figur 4 Ændring i udskudt skat på 30 tkr. bliver automatisk til en hensættelse i balancen

- Hver interessent beskattes af sit resultat med en simpel skatteberegning, der tager en procentdel af resultatet efter fradrag.
- Skatten af årets resultat bliver automatisk udgiftsført som betalt skat, hvis ikke man aktivt tager stilling til udskudt skat.
- Skubber man skat hensættes det automatisk i balancen som en hensættelse, mens skat af årets resultat ikke ændrer sig. Betalt skat ændrer sig til gengæld.

Sammenkoblingen af budgetterne vedr. Resultatudlodning

Når der skabes et resultat i et I/S, skal det **enten** udloddes til interessenterne **eller** konsolideres i I/S'et. Men uanset hvor meget der udloddes eller konsolideres, skal **hele resultatet** indtægtsføres ved interessenterne efter den aftalte overskudsandel. Da det kun er interessenterne, der er skattepligtige, skal hele resultatet ud til interessenterne, uanset om likviditeten bliver i I/S'et. Hver interessent har en linje under resultat af primær drift, der hedder: "Andel overskud I/S"

	A	B	I/S	Koncern
Resultat				
Konsolidering i I/S			800	800
Til udlodning			0	
			800	
Overskudsandel	50%	50%		
Res. af primær drift	200	300		500
Andel overskud I/S	400	400		
Finansiering	-300	-450		-750
Res. før skat	300	250		550
Likviditet				
Andel i I/S	0	0		
Driftskredit	-300	-250	0	-550
Ændring af finansaktiver og gæld	-300	-250	0	-550

Table 2 Eksempel med 50/50 i overskudsandel. Hele overskuddet i I/S'et udloddes til interessenterne. Der sker ingen binding af likviditet i andel af I/S'et. Der er hverken egenkapital eller likviditet i I/S'et.

Da der er et resultat på 800 i I/S'et, skal A indtægtsføre 400 når overskudsandelen er 50 %. Sammen med A's private resultat af primær drift på 200 samt hans finansieringsomkostninger på -300 får A et resultat på 300, som han kan sætte ind på sin kassekredit (der ses bort fra privatforbrug, betalt skat, afdrag, moms og forskydninger i det hele taget).

	A	B	I/S	Koncern
Resultat				
Konsolidering i I/S			800	800
Til udlodning			500	
			300	
Overskudsandel	50%	50%		
Res. af primær drift	200	300		500
Andel overskud I/S	400	400		
Finansiering	-300	-450		-750
Res. før skat	300	250		550
Likviditet				
Andel i I/S	-250	-250		
Driftskredit	-50	0	-500	-550
Ændring finansaktiver og gæld	-300	-250	-500	-550

Table 3 Samme eksempel hvor der konsolideres 500 i I/S'et. Der indtægtsføres fortsat 400 hos hver interessent, men der udloddes kun 300 til deling. Likviditetsmæssigt bindes likviditet i andel af I/S, således der kun er 50 til A's driftskredit. Til gengæld ejer A nu 250 af I/S'ets egenkapital. Set på koncernniveau er udlodning kontra konsolidering ligegyldig, da det alene er interne transaktioner.

Table 3 viser samme økonomi, men her har man valgt at konsolidere I/S'et. Der udloddes kun 300 fra I/S'et. Selvom der kun udloddes 150 til hver, skal der stadig indtægtsføres 400 under "Andel overskud I/S". Uanset konsolidering i I/S'et har interessenten "tjent" 400, da han jo ejer I/S'et. Men der er ikke udbetalt 400 til hver, der er kun udbetalt og udloddet 150. De resterende 250 er bundet i I/S'et som egenkapital og likviditet. Hos interessenten fremstår det som en kapitalbinding på 250 i "Andel i I/S" under afstemning af likviditeten.

Denne kapitalbinding i I/S'et betyder, at A kun kan forøge sin likviditet med 50, som er bundet på driftskrediten.

Interessenterne kan altså styre, hvor meget konsolidering, de vil have i I/S'et. De styrer dermed også likviditeten. Hvis det er i I/S'et, investeringerne skal ske, kan de konsolidere I/S'et og opbygge likviditet i I/S'et.

Hvis investeringerne skal ske hos interessenterne kan de vælge at udlodde 100 % som i eksemplet i Tabel 2.

I den daglige drift i I/S'er bruges også mellemregningskonto til at håndtere de mange transaktioner mellem I/S og interessenter. Via mellemregningskontoen kan interessenterne kortvarigt opbygge lån eller tilgodehavender i I/S'et. Selvom mellemregningskontoen er i brug konstant i den daglige drift, er det mest oplagt at se bort fra den i budgetsammenhænge.

- Hver interessent skal indtægtsføre sin overskudsandel af I/S'ets resultat i sin private resultatopgørelse uanset om I/S'et udlodder eller konsoliderer.
- Hvis I/S'et konsoliderer, vil der ved interessenterne ske en kapitalbinding i ejerandelen under afstemning af likviditet.
- Ved at vælge mellem konsolidering og udlodning i I/S'et kan interessenterne styre likviditeten mellem sig og interessentskabet
- I praksis bruges mellemregningskontoen til at holde styr på posteringerne mellem interessent og I/S, men i budgetsammenhæng er det mest oplagt at se bort fra den.

Sammenkoblingen af budgetterne vedr. interne transaktioner

De interne transaktioner, der kan være mellem interessenter og I/S er følgende:

- Indtægtsførelse af resultatandel
- Udlodning af resultat
- Ejerandel af Egenkapital (Aktiv hos interessenten)
- Aflønning af maskinleje mellem interessentskab og interessenter
- Forpagtninger mellem interessentskab og interessenter
- Lån fra interessent til I/S eller til anden interessent (kan ikke håndteres automatisk)

I/S'er kan skrues sammen på utallige måder. Hvis interessenterne ikke arbejder lige mange timer, skal det kunne lade sig gøre at aflønne den ene interessent forlods. Hvis I/S'et har forpagtet jord/besætning/bygninger af interessenterne skal det også kunne håndteres. Der er derfor reserveret linjer til disse formål i budgettet, så det håndteres automatisk.

	A	B	I/S	Koncern
Resultat			800	800
Konsolidering i I/S			0	
Til udlodning			800	
Forlods for arbejdsindsats	200			
Overskudsandel	50%	50%		
Fordeling af rest	300	300		
Res. af primær drift	0	0		0
Andel overskud I/S	500	300		
Finansiering	-300	-450		-750
Res. før skat	200	-150		50
Likviditet				
Andel i I/S	0	0		
Driftskredit	-200	150	0	-50

Tabel 4 I dette eksempel er A forlods aflønnet med 200, som er en omkostning i I/S'et med en indtægt ved A. Budgettet håndterer det automatisk, og udligner den interne transaktion ved opgørelse af koncernen.

I eksemplet i Tabel 4 udloddes 100 % fra I/S'et. Men A skal aflønnes for sit merarbejde med 200 forlods. De 200 mindsker det beløb der skal deles lige. Med et samlet resultat på 800, får A 500, mens B får 300. Man indtaster i I/S-budgettet og derved bliver det automatisk ført ved den respektive interessent.

Transaktionen gør ikke den samlede koncern rigere eller fattigere, hvorfor aflønningen af A er elimineret i koncernen.

I "rigtige" koncernregnskaber eliminerer man også indtægter og omkostninger som følge af transaktioner mellem de konsoliderede virksomheder. Ser man alle virksomhederne som én koncern, skal et salg være til tredje part for at være et salg på koncernniveau. Årsagen til dette er, at man ikke ønsker, at koncerner kan oppuste deres omsætning ved at købe og sælge de samme varer mellem hinanden.

Et landbrugsregnskab aflægges ikke efter hvor meget der er købt eller solgt, men efter hvor meget der er produceret, og hvor meget der er forbrugt. Landbrugsregnskaber aflægges efter produktionskriteriet. Et dækningsbidrag kan altså ikke øges ved at sælge det samme grovfoder flere gange. Bruttoudbyttet i et landbrugsregnskab er ikke omsætning i betydningen, så meget har vi solgt, men udbytte i den forstand, så meget er produceret.

Det øger ikke det samlede dækningsbidrag, at to opdeler produktionen imellem sig.

	A	B	I/S	Koncern DB	Udbytte/omk
Grovfoderudbytte			500		
Stykomk. grovfoder			-200		-200
Dækningsbidrag			300	300	
Køer, bruttoudbytte	1000	1000			2000
Grovfoder omk.	-250	-250			
Andre styk omk.	-400	-400			-800
Dækningsbidrag	350	350		700	
I alt dækningsbidrag				1000	1000

Tabel 5 Hvis I/S producerer grovfoder til de to interessenter, er omkostningen til grovfoder samtidig bruttoudbytte ved I/S'et. Uanset om man summer DB eller ser på bruttoudbytte og omkostninger på koncernniveau bliver det samlede DB på 1000.

I eksemplet i tabel 5 produceres al grovfoderet i I/S'et, der sælger det til interessenterne. Bruttoudbytte i I/S'et på 500 er samtidig stykomkostning ved interessenterne. Der skabes et DB på 300 i I/S'et og 350 ved hver interessent. Det samlede DB er på 1.000. Eliminerer man den interne transaktion, bliver der køernes bruttoudbytte tilbage, stykomkostninger ved grovfoderproduktion samt andre stykomkostninger ved køerne på 800. Det samlede DB er igen 1.000.

- Aflønning af merarbejde og maskinleje samt forpagtningsydelse mellem interessenter og I/S håndteres automatisk af budgettet og elimineres i koncernen
- Da landbrugsregnskabet aflægges efter produktionskriteriet er det ikke nødvendigt at korrigere for intern varehandel i koncernen
- Lån mellem aktørerne håndteres ikke automatisk

Fordeling af resultat mellem de to interessenter

Fordeling af resultat mellem de to interessenter kan skrues sammen på mange måder, men der tages typisk hensyn til forskelle i arbejdsindsats, evt. forskel i indskudt egenkapital og hensyn til konsolidering af interessentskabet.

Resultat efter finansiering	500.000	
Disponering af årets resultat:	A	B
Arbejdsindsats	150.000	300.000
EK forrentning		
Rest	25.000	25.000
Fordelingsprocenter rest	50%	50%
I alt fordelt	175.000	325.000
Hensættelse til konsolidering i I/S		

Figur 5 Eksempel på skæv fordeling af resultat fra interessentskabet mht. arbejdsindsats men lige mht. risiko.

Eksempel 1: Far og søn er gået sammen i et 50/50 interessentskab, og det er aftalt, at søn forlods skal aflønnes med 300 tkr. mod faderens 150 tkr. pga. forskel i arbejdstimer. Forskel i indskudt egenkapital skal ikke afspejles i aflønningen. Interessentskabet genererer et resultat på 500 tkr., og de skal deles om risikoen. Som det fremgår af Figur 5 bliver fordelingen skæv pga. forskellen i arbejdsindsats, men restfordelingen er lige imellem inte-

ressenterne. Mens aflønning af arbejdsindsats er dobbelt op, så er den endelige aflønning ikke dobbelt op, da resten fordeles lige.

Hvis det samlede resultat falder til 300 tkr, som det fremgår af Figur 6 taber begge parter 100 tkr. i forhold til udgangspunktet, fordi svingningen i det samlede resultat belaster begge lige meget.

Hvis det samlede resultat stiger til 1.000 tkr., som det fremgår af Figur 7, vinder begge parter 150 tkr. i forhold til udgangspunktet.

Restbeløbet, der fordeles lige imellem dem, svinger med det samlede resultat, mens aflønningen af arbejdsindsatsen fastholdes.

På den måde kan man sige, at restbeløbet er til risiko, mens aflønning af arbejdsindsatsen gælder de timer, de hver især har lagt.

I ingen af disse tre eksempler, er der hensat til konsolidering i interessentskabet.

Uanset hvilken model for fordeling, man måtte nå frem til, så er det i alt fordelt, der optræder som Andel overskud hos interessenterne privat. Med tallene fra Figur 7 vil A have 325 tkr. i Andel overskud, og B have 475 tkr. i andel overskud.

Resultat efter finansiering		300.000
Disponering af årets resultat:		
	A	B
Arbejdsindsats	150.000	300.000
EK forrentning		
Rest	-75.000	-75.000
Fordelingsprocenter rest	50%	50%
I alt fordelt	75.000	225.000
Hensættelse til konsolidering i I/S		

Figur 6 Ved et samlet resultat på 300 tkr. taber de begge 100 tkr. i forhold til udgangspunktet.

Resultat efter finansiering		800.000
Disponering af årets resultat:		
	A	B
Arbejdsindsats	150.000	300.000
EK forrentning		
Rest	175.000	175.000
Fordelingsprocenter rest	50%	50%
I alt fordelt	325.000	475.000
Hensættelse til konsolidering i I/S		

Figur 7 Ved et samlet resultat på 800 tkr. vinder de begge 150 tkr. i forhold til udgangspunktet

Resultat af primær drift	Resultat af primær drift
Anden indtjening og virksomhed	Anden indtjening og virksomhed
Afkoblet EU-støtte	Afkoblet EU-støtte
Andel overskud I/S	Andel overskud I/S
	325.000
	475.000

Figur 8 På A's resultatopgørelse vil der blive indtægtsført 325 tkr., mens der på B's vil blive indtægtsført 475 tkr, hvis resultat og fordeling er som i Figur 7

Hvad kan det, hvad kan det ikke?

Hvad kan budgettet?	Hvad kan det ikke?
Håndtere udlodning, mellemregning, resultatopgørelse og status for 2 personer og I/S	Kan ikke håndtere budgetter med mere end 2 interessenter umiddelbart
4 års budget med valgfri ejer- og overskudsandel mellem de to personer. Valget binder de fire år	Kan ikke håndtere indskud/udtræk af egenkapital efter primo år 1. Kan ikke ændre ejer- eller overskudsandel imellem årene
Valgfri konsolidering i I/S hvert år.	Kan ikke håndtere bil i I/S
Maskinleje- og forpagtningsudgift i I/S til interessenter bliver automatisk indtægt ved interessenter (kan anvendes med modsat fortegn i omvendt situation)	Kan ikke håndtere automatisk forrentning af lån fra interessent
Opstilling af koncernregnskab, der omfatter I/S og de to interessenter tilsammen med eliminerings af interne transaktioner	Har ingen beregning af betalt skat hos interessenterne
Beregning af nøgletal og nulpunkt på koncernniveau	Ingen nøgletal og nulpunkt ved interessenterne